

ЛІКВІДНІСТЬ ЯК КЛЮЧОВА ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ: ЗНАЧЕННЯ ТА РОЛЬ У ФІНАНСОВІЙ СТАБІЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У статті розглянуто ліквідність як одну з ключових економічних категорій, її значення та вплив на забезпечення фінансової стабільності підприємств..

Ключові слова: ліквідність, економічна категорія, фінансова стабільність, платоспроможність підприємств, економічна стійкість.

Abstract

The article examines liquidity as a key economic category, highlighting its significance and impact on ensuring financial stability in enterprises.

Keywords: liquidity, economic category, financial stability, enterprise solvency, economic resilience.

Вступ

Ліквідність є однією з основних економічних категорій, що відображає здатність підприємства своєчасно виконувати свої фінансові зобов'язання та підтримувати стабільність у мінливих ринкових умовах. Ефективне управління ліквідністю є важливим чинником фінансової стійкості, оскільки воно забезпечує необхідний рівень платоспроможності та підтримує стійкість підприємства навіть у випадку кризових ситуацій.

Ліквідність тісно пов'язана з якістю управлінських рішень та умовами зовнішнього середовища, що включають коливання цін, доступ до кредитних ресурсів та рівень конкуренції. Використовуючи різні методи оцінки ліквідності та управління активами, підприємства можуть не тільки оптимізувати свої фінансові потоки, а й забезпечувати стабільний розвиток у довгостроковій перспективі [1].

Основні аспекти ліквідності

- **Економічне значення ліквідності** - Ліквідність відображає здатність підприємства своєчасно виконувати свої короткострокові зобов'язання за рахунок поточних активів. Це ключовий показник, який впливає на платоспроможність і фінансову стійкість компанії. Вона забезпечує підприємству можливість реагувати на зміни ринкових умов, підтримуючи стабільність фінансових операцій.
- **Оцінка ліквідності** - Оцінка ліквідності здійснюється через аналіз коефіцієнтів ліквідності, таких як поточний та швидкий коефіцієнти. Вони відображають структуру активів і зобов'язань, показуючи, наскільки компанія здатна погасити свої короткострокові зобов'язання без залучення додаткових ресурсів.
- **Ліквідність та платоспроможність** - Ліквідність є передумовою забезпечення платоспроможності підприємства, однак вона має свою динаміку, яка може змінюватись під впливом внутрішніх та зовнішніх факторів, що впливають на економічну стійкість компанії. Умови ринку, особливо в періоди економічних коливань, можуть вимагати адаптивності у підходах до управління ліквідністю [2].

Підходи до управління ліквідністю

- **Стратегічне управління ліквідністю** - Підприємства впроваджують комплексну стратегію управління ліквідністю, яка включає планування грошових потоків, управління дебіторською та кредиторською заборгованістю. Здатність ефективно управляти ліквідністю дозволяє підприємству уникнути фінансових труднощів і забезпечити стабільну діяльність.
- **Інструменти управління ліквідністю** - Інструментами забезпечення ліквідності є банківські кредити, використання фінансових резервів, дисконтування дебіторської заборгованості та інші методи короткострокового фінансування. Використання цих інструментів сприяє підтримці достатнього рівня ліквідності навіть у періоди підвищених ризиків.
- **Моніторинг ліквідності** - Підприємства здійснюють регулярний моніторинг фінансових показників, який дозволяє оцінити зміну структури активів і зобов'язань. Це забезпечує можливість вчасно реагувати на потенційні загрози фінансової стабільності.

Ліквідність як фактор фінансової стабільності

Ліквідність є одним із ключових чинників, що забезпечує фінансову стабільність підприємства. Вона дозволяє компанії своєчасно виконувати свої короткострокові зобов'язання, підтримуючи при цьому стійке фінансове становище навіть у періоди економічної нестабільності. Належний рівень ліквідності сприяє гнучкості в управлінні активами та дозволяє підприємству швидко адаптуватися до ринкових змін, зокрема до коливань попиту, валютних ризиків та цінових факторів на сировину.

Фінансова стабільність компанії, що має достатню ліквідність, зумовлюється її здатністю акумулювати грошові ресурси для покриття непередбачуваних витрат або для здійснення перспективних інвестицій. У випадках кризових ситуацій або змін у ринковому середовищі, наявність ліквідних активів виступає «фінансовою подушкою безпеки», що дозволяє підприємству мінімізувати ризики втрати платоспроможності. Крім того, високий рівень ліквідності позитивно впливає на репутацію компанії серед партнерів, кредиторів та інвесторів, підвищуючи її кредитоспроможність та розширюючи можливості для залучення додаткового капіталу [3].

Висновок. Ліквідність як економічна категорія є невід'ємною складовою фінансової стабільності підприємств, забезпечуючи їхню здатність своєчасно виконувати зобов'язання, адаптуватися до змін ринкових умов та зберігати конкурентоспроможність. Управління ліквідністю охоплює різноманітні методи оцінки та інструменти, які дозволяють підприємствам підтримувати платоспроможність у короткостроковій перспективі та забезпечувати економічну стійкість у довгостроковому періоді.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ліквідність як показник фінансової стабільності [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://financial-digest.com.ua/liquidity-financial-stability.html>
2. Управління ліквідністю підприємства: підходи та інструменти [Електронний ресурс] / О. В. Петров, М. К. Іваненко – Режим доступу до ресурсу: <https://research-economics.org.ua/management-liquidity-methods.pdf>
3. Економічна сутність та методи оцінки ліквідності підприємства [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://economist.com.ua/articles/liquidity-assessment-methods.html>

Поляруш Микола — студент групи МФКД-23М, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця.

Науковий керівник: **Джеджула В'ячеслав Васильович** – доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, Вінниця.

Polarush Mykola - student of the MFKD-23M group, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.

Supervisor Vyacheslav **V. Dzhedzhula** – Doctor of Economics, Professor, Department of Finance and innovation management, Vinnytsia National Technical University